

НОВИ БЕОГРАД

Од осмака до свакога ђака

» ГЕОГРАФИЈА «

ОШ „Лаза Костић“ Нови Београд

1. У левој колони су наведена нека небеска тела, а у десној њихове одлике.
Повежи их уписивањем одговарајућег слова на празне линије у десној колони.

а) звезде	_____ тамна и хладна васионска тела лоптастог облика
б) метеори	_____ усијана, гасовита васионска тела
в) комете	_____ лоптаста глава и издужен реп
г) планете	

2. У левој колони су наведени географски омотачи Земље, а у десној њихово значење.
Повежи их уписивањем одговарајућег слова на празне линије у десној колони.

а) стратосфера	_____ водени омотач Земље
б) атмосфера	_____ ваздушни омотач Земље
в) литосфера	_____ живи свет на Земљи
г) биосфера	_____ стеновити омотаћ Земље
д) хидросфера	

3. Заокружи слово испред тачног одговора. У средишту Сунчевог система налази се:

- а) Земља
- б) Меркур
- в) Месец
- г) Сунце

4. На празне линије напиши одговарајућу планету Сунчевог система:

- а) Најближа Сунцу је _____ .
- б) Најудаљенија од Сунца је _____ .
- в) Највећа планета Сунчевог система _____ .
- г) Најмања планета Сунчевог система _____ .

5. Како се назива астрономска јединица мере којом се изражавају растојања у васиони?

Одговор: _____ .

6. Заокружи слово испред тачног одговора. Глобус је:

- а) графички приказ Земље;
- б) умањен модел Земље;
- в) слика Земљине површине;
- г) снимак Земље из васионе.

7. Заокружи слово испред тачног одговора. Стварни облик Земље најбоље описује:

- а) плоча;
- б) геоид;
- в) лопта;
- г) елипса.

8. Заокружи слово испред тачног одговора. На којој паралели се налази место које је подједнако удаљено од екватора и Северног пола?

- а) 90°N
- б) 45°N
- в) $66,5^{\circ}\text{N}$
- г) 45°S

9. Погледај карту света и одговори на питања.

а) Које континенте пресеца екватор?

б) Који континенти се целом површином налазе на северној полулопти?

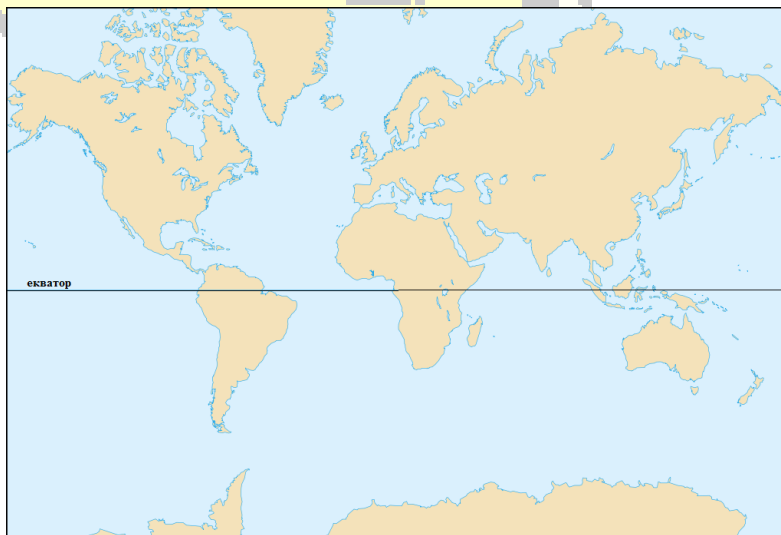
в) Који континенти се целом површином налазе на јужној полулопти?

г) Која се два континента налазе на истом копну?

д) Који океан раздваја Европу и Северну Америку?

ђ) Који океан се налази између Африке, Азије и Аустралије?

е) Који океан запљускује западну обалу Северне и Јужне Америке?

10. Уписивањем знака **X** у одговарајућу колону повежи кретања Земље са последицама њених кретања.

Земљина кретања	смена годишњих доба	смена обданице и ноћи	траје 24 сата	траје 365 дана и 6 сати	топлотни појасеви	привидно кретање Сунца	неједнако трајање обданице и ноћи у току године	разлике у времену – локално време
Ротација								
Револуција								

11. Заокружи слово испред тачног одговора. На коју замишљену линију на Земљи, Сунчеви зраци падају под правим углом 23. септембра када обданица и ноћ трају подједнако на целој Земљи?

- а) јужни поларник
- б) северни повратник
- в) екватор
- г) јужни повратник

12. Заокружи слова испред тачних одговора. Према садржини карте се деле на:

- а) планови;
- б) општегеографске;
- в) тематске;
- г) топографске.

13. Ако је тврдња тачна заокружи слово Т, а ако је нетачна заокружи слово Н :

1. Најмање паралеле су полови .	Т	Н
2. Топографске карте су ситноразмерне.	Т	Н
3. Рељеф се на карти представља изобатама.	Т	Н
4. Рељеф се на карти представља изохипсама.	Т	Н

14. Заокружи слова испред тачних одговора. Силе Земље које доводе до стварања најкрупнијих облика рељефа на Земљи су:

- а) Сунчева топлота
- б) Земљина гравитација
- в) Снага воде и ветра
- г) Топлота Земљине унутрашњости

15. Повежи наведене елементе вулкана из леве колоне уписивањем одговарајућег броја на празне линије у десној колони.

1. ерупција	_____	а) отвор на врху вулкана
2. магма	_____	б) изливање лаве праћено снажним експлозијама
3. кратер	_____	в) ужарена маса која избија из Земљине унутрашњости
4. гrotло		

16. Повежи облике рељефа са њиховим описом тако што ћеш на празну линију уписати одговарајуће слово:

_____ ада	а) велике наносне равнице на ушћима река
_____ делта	б) речно острво
_____ валов	в) кружно удубљење у кречњацима
_____ вртача	г) ледничка долина

17. Повежи облике рељефа са начином њиховог постанка тако што ћеш на празну линију уписати одговарајуће слово:

_____ пећина	а) рељеф обликован радом таласа
_____ дина	б) рељеф обликован радом река
_____ клисура	в) рељеф обликован процесом растварања кречњака
_____ жало	г) рељеф обликован радом ветра

18. Написане су четири тврдње. Ако је тврдња тачна заокружи слово Т, ако је нетачна заокружи слово Н.

1. Морске струје покрећу стални ветрови.	Т	Н
2. Морски таласи настају под дејством Месечеве енергије.	Т	Н
3. Плима и осека настају као последица локалних ветрова.	Т	Н
4. Плима и осека се смењују на 6 сати и 12,5 минута.	Т	Н

19. Заокружи **обновљиве** природне ресурсе:

а) угаљ	г) Сунчева енергија
б) шуме	д) руда гвожђа
в) гас	ђ) реке

20. Ако је у некој регији већина радно активног становништва запослено у руднику и термоелектрани, доминантан сектор привреде је: (заокружи тачан одговор)

- а) примарни сектор
- б) секундарни сектор
- в) терцијарни сектор
- г) квартарни сектор

21. Заокружи тачан одговор. Саване су заступљене у:

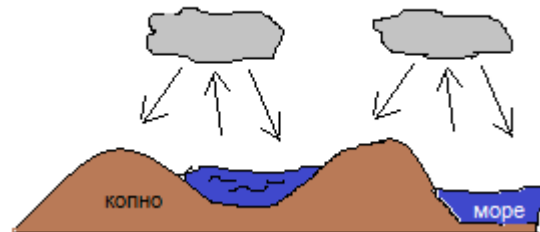
- а) пустињамаа
- б) жарком топлотном појасу
- в) хладном топлотном појасу
- г) умереном топлптном појасу

22. Четинарске шуме умереног појаса на северној Земљиној полулопти називају се _____, а северно од њих простиру се _____.

23. Повежи хидрографске појмове из леве колоне са њиховим значењем, уписивањем одговарајућег броја на празне линије у десној колони.

1. речни слив	_____ а) ниво воде у тренутку осматрања
2. протицај	_____ б) све реке на једној територији
3. речни систем	_____ в) река са својим притокама
4. речна мрежа	_____ г) територија са које сва вода отиче у једну реку, море или језеро
5. водостај	

24. Како се назива непрекидан процес у природи приказан на слици?

25. Са леве стране наведене су географске одлике, а са десне државе Јужне Европе. Твој задатак је да разврсташ географске одлике по државама уписивањем одговарајућих слова на линије.

1. Налази се на Апенинском полуострву.	_____	Грчка
2. Њена острва су Крит, Крф, Родос и Евбеја.	_____	Португалија
3. Припадају јој Азорска острва и Мадеира.	_____	Италија
4. Налази се на Балканском полуострву.	_____	
5. Налази се на Пиринејском полуострву.	_____	
6. Њена покрајна је Ломбардија	_____	

26. У левој колони наведени су географски појмови, а у десној њихово значење. Повежи их уписивањем одговарајућег броја из леве колоне на празне линије у десној колони.

1. Харц	_____ језеро
2. Одра	_____ планина
3. Корзика	_____ река
4. Балатон	_____ острво
5. Јиланд	

27. Одговори на питање:

а) Како се назива највеће полуострво Европе?

Одговор: _____ .

б) Које државе се на њему налазе?

Одговор: _____ .

28. Допуни реченицу.

Просечан број становника који живи на површини од 1km² представља _____ .

29. Заокружи број испред тачног одговора:

Чеси и Срби припадају:

1. Словенским народима
2. Романским народима
3. Германским народима
4. Угрофинским народима

30. Заокружи број испред тачног одговора.

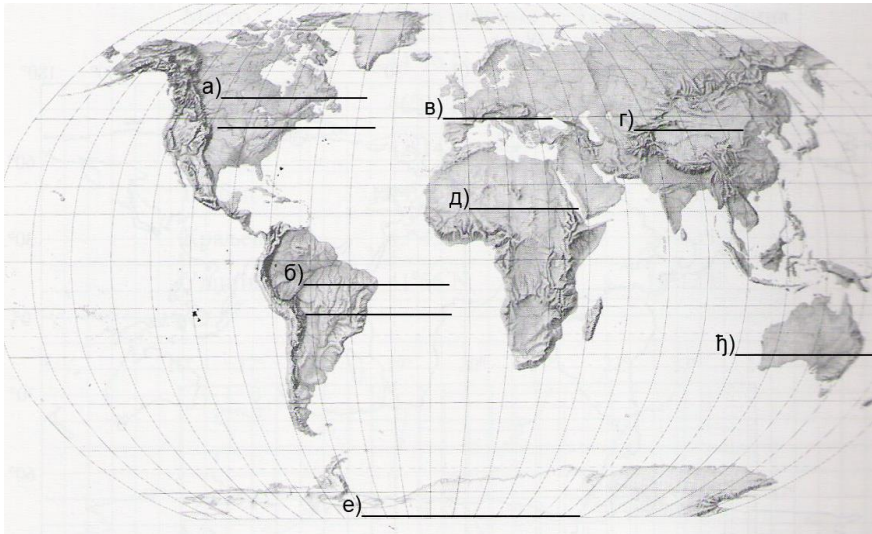
Највећи део Европе налази се у:

1. северном умереном топлотном појасу
2. северном хладном топлотном појасу
3. жарком топлотном појасу
4. јужном умереном топлотном појасу

31. Допуни реченицу:

Најдужа река Европе је _____ и улива се у _____ језеро.

32. Погледај карту света и упиши називе континената и океана.

33. Допуни реченицу.

Поларна област на северној полулопти назива се _____.

34. Допуни реченицу.

Највећи број становника на Земљи живи на _____ континенту.

35. Допуни реченицу.

Највећа пустиња на свету је _____ и налази се на _____ континенту.

36. Заокружи слово испред тачног одговора.

Мореуз Босфор раздваја:

- а) Азију од Европе
- б) Европу од Африке
- в) Северну Америку од Јужне Америке
- г) Африку од Азије

37. Повежи градове са континентом на којем се налазе уписивањем одговарајућег броја на линије.

1. Чикаго	_____ Јужна Америка
2. Сиднеј	_____ Африка
3. Сингапур	_____ Северна Америка
4. Александрија	_____ Аустралија
5. Рио де Жанеиро	_____ Азија
	_____ Европа

38. Повежи физичкогеографске појмове са њиховим простирањем уписивањем одговарајућег броја на линије.

1. прашуме	___ Средоземље
2. селваси	___ Азија
3. макија	___ Африка
4. џунгле	___ Северна Америка
5. прерије	___ Јужна Америка

39. Заокружи слово испред тачног одговора. Најнижа тачка наше земље налази се:

- а) на ушћу Саве у Дунав
- б) на ушћу Тисе у Дунав
- в) на ушћу Тимока у Дунав
- г) на ушћу Млаве у Дунав

40. Заокружи слово испред тачног одговора. Највиша планина Србије је:

- а) Копаоник
- б) Проклетије
- в) Сува планина
- г) Рудник

41. Уписивањем слова на празну линију, повежи реку са клисуром кроз коју тече.

А) Западна Морава	___ Руговска
б) Нишава	___ Ђердапска
в) Пећка Бистрица	___ Овчарско-кабларска
г) Јужна Морава	___ Сићевачка
д) Дунав	___ Грделичка

42. Уписивањем слова на празну линију, повежи облик рељефа са начином постанка.

1. Банатска пешчара	___ тектонски покрети
2. Звечан	___ речна акумулација
3. Лазарева пећина	___ речна ерозија
4. Багрданска клисура	___ еолски процес
5. Метохијска котлина	___ вулканизам
6. Ада Циганлија	___ крашка ерозија

43. Заокружи слова испред тачних одговора. Које планине које припадају Динарском планинском пределу?

- а) Мироч
- б) Јелица
- в) Тара
- г) Дели Јован
- д) Златибор

44. Поређај географске објекте по надморској висини од највишег ка најнижем. Највиши обележи бројем 1.

- _____ Делиблатска пешчара
- _____ Авала
- _____ алувијална равна Тисе
- _____ Рудник

45. Заокружи слова испред тачних одговора. Србија је:

- а) континентална земља
- б) транзитна земља
- в) приморска земља
- г) источноевропска земља
- д) медитеранска земља
- ђ) балканска

46. Заокружи слова испред тачних одговора. Које државе се налазе западно од Србије!

- а) Босна и Херцеговина
- б) Румунија
- в) Бугарска
- г) Албанија
- д) Хрватска

47. Уписивањем слова на празну линију, повежи облик рељефа са регијом Војводине којој припада

а) Фрушка гора	_____	Банат
б) Делиблатска пешчара	_____	Бачка
в) Вршачке планине	_____	Срем
г) Суботичка пешчара	_____	
д) Црвени чот	_____	
ђ) Телечка лесна зараван	_____	

48. Заокружи слова испред тачних одговора. Која насеља се налазе на обали Дунава?

- а) Обреновац
- б) Смедерево
- в) Зрењанин
- г) Шабац
- д) Кладово

49. Повежи котлине са регијама Србије уписивањем одговарајућег броја испред назива регије:

1. Лесковачка, Врањска	_____	Старовлашко-рашка висија
2. Сокобањска, Зајечарска	_____	Јужно Поморавље
3. Новопазарска, Ивањичка	_____	Западно Поморавље
4. Краљевачка, Крушевачка	_____	Карпатско-балкански предео

50. Написане су четири тврдње. Ако је тврдња тачна заокружи слово Т, ако је нетачна заокружи слово Н.

а) Највиша планина у Војводини је Фрушка гора.	Т	Н
б) Река Тиса тече границом Бачке и Баната.	Т	Н
в) Најплодније земљиште у Војводини је црвеница.	Т	Н
г) Алувијална земљишта се налазе поред река.	Т	Н